

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYSEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 840 Lej
Fél évre ... 420 Lej
Negyed évre ... 210 Lej
Havonta ... 70 Lej

Hirdetések díjszabás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Mit kíván

az Erdélyi Magyar Párt?

Érdekes nyilatkozat az ország politikai helyzetéről, a mezőgazdasági választásról, a földműves-osztály külön szervezkedéséről.

(Cluj—Kolozsvár, szeptember 18.) A Magyar Párt egy vezető politikusa ma fogadta tudósítónkat és reflektált Radulescu Ilie dr.-nak a parasztpárt központi szervező-bizottság elnökének tegnapi nyilatkozatára. Elsősorban a nyilatkozatnak a kormány helyzete vonatkozó részére tett megjegyzéseket. Kijelentette, hogy a mezőgazdasági választások eredménye a kormány politikájában kényszerű változást foglalkoztat előidézi, mert a választási eredmény a politikai helyzetre speciális hatást gyakorol. A kormány eddigi politikáját folytatni ezek után lehetetlenség és bekövetkezik a kényszerű revízió. A Magyar Párt ennek alapján a liberális politika irányában alapvető változásokat vár.

Arra a kérdésre, mi az észrevétele Radulescu dr.-nak ama kijelentésére, hogy a kisebbségi kérdés társadalmi probléma, a következőket felelte:

— Ez a beállítás nem áll ellentétben a Magyar Párt felfogásával. A pártnak egyik tagja, aki a vezetőségén kívül áll és aki annak idején érdekei politikai mozgalmaknak értékes harcosa volt, egy ízben rámutatott arra, hogy az agrárreform éppen ebből a szempontból teljesen elhibázott, mert egészségtelen és erőszakos végrehajtással rombadöntötte az Erdélyben kialakult társadalmi életet anélkül, hogy lerakta volna ennek helyébe egy más, konszolidált társadalom alapját. Kisebbségi szempontból a parasztpárttal kapcsolatban az a legkézenfekvőbb kérdés, hogy látja-e az úgynevezett agrárreform ilyen hatásait és számot-e vetik. A parasztpárt programja és eddigi működése nem sok biztosítékot nyújt a kisebbségeknek. A jobb belátás útja azonban nyitva van és remélhető, hogy a parasztpárt ezt meg is fogja találni.

— Mi a nézete arra vonatkozólag, — kérdezte a hírlapíró — hogy Bárdos Péter akciója mögött a kormány áll?

— Radulescu bizonyára jobban ismeri a román pártélet belső viszonyait, kulisszatitkait és egyéb intimitását, mint mi és így valószínű, hogy ténybeli alapokon alapította meg, hogy Bárdos akciója nem más, mint Bratianu miniszterelnök munkája. Mindazonáltal azt hiszem, hogy Bárdos Pétert, aki ma is a párt tagjának tudok,

All a harc Marokkóban. — Elsimult a francia kormányválság. — Merénylet a budapesti főkapitányság ellen. — Volt aradi hivatalnok különös letartóztatása. Levél a római zarándokutról. — Ellenőrzik a társadalmi egyesületeket. — Verekedés a párisi magyar követségen. Reinitz bírái előtt. — Róna Dezső operastaggioneja.

és akitől a párt érdekében komoly munkát is várunk, csak jóhiszemű tévedés tehetett ki a Radulescu dr. által feltárt látszatnak, de attól, hogy ő maga az erdélyi parasztság elszigetelésére eszközt adott a kormány kezébe, minden bizonyos távol áll. Mindenesetre jó megjegyezni azonban, hogy Bárdos Péter akcióját a román demokrácia egyik legképzettebb és legilletékesebb képviselője olyan-nak ítéli, amely határozottan a

román reakciót erősíti. A magunk részéről elvi alapon állunk szemben a „magyar paraszttal”, illetve Bárdos Péter kifejezése szerint „földműves”-párt alakulásának gondolatával, hogy általános politikai szempontból szerencsétlennek tartjuk a foglalkozás szerinti tagozódást.

A végén kijelentette, hogy Románia államalakulata csak a demokráciás irányba fejlődhetik ki egészségesen.

Kormányválság készül Németországban.

A német nemzetiek a garanciaszerződés ellen.

(Berlin, szeptember 18.) Németországot újabb kormányválság fenyegeti a nemzeti párt vidéki szervezeteinek a biztonsági szerződés elleni agitációja miatt. A kormányválság kitörését a hét fő minisztertanács alkalmából várják, amikor a kormányelnök a nemzeti párti miniszterektől határozott állásfoglalást fog követelni a biztonsági kérdésben.

A német nemzeti párt körében ugyanis olyan mozgalom indult meg, amely azt célozza, hogy megakadályozzák a bizton-

sági szerződés megkötését. Hergt pártvezér a szászországi nagygyűlésen élénken kikelt az ellen, hogy Németország belépjen a Népszövetségbe. A nagygyűlés még a konferencia gondolatát is elutasította, — amiről határozati javaslatot hoztak, — mindaddig, amíg az antant a kölni zónát ki nem üríti és a katonai ellenőrző bizottságot vissza nem vonja. A nemzeti párt számos tagja követeli, hogy a nemzeti párti minisztereket vonják vissza a Luther kabinetből.

Aradon lesznek a pótérettségik.

Külön bizottság érkezik Aradra. — Megjöttek az érettségi bizonyítványok.

(Saját tudósítónktól.) A szeptemberi pót- illetve javító érettségik tekintetében, úgy a növendékek, mint az iskolák igazgatói, a mai napig teljes tájékozatlanságban voltak. Nem lehetett egyáltalán tudni azt, vajon ezek a vizsgák mikor és hol lesznek. Az iskolák igazgatói napról-napra többször rendeletet vártak az érettségikre vonatkozólag. Az utasítás ma végre megérkezett. Crisan Ascaniu Liceumigazgató ma felsőbb helyről telefonértesítést kapott, hogy a pótérettségiket szeptember 25-től kezdve tartják meg. Az aradi növendékek Aradon vizsgázhatnak, mert külön érettségizető bizottság érkezik Aradra. Eleinte úgy volt, hogy a júniusi bizottság jön vizsgáztatni. A bizottság elnökének személyében azonban változás állott be, mert a szeptemberi pótérettségiknél dr.

N. Dragan a cluj-i egyetem román nyelv és irodalomtanára lesz az elnök, aki — a magyar diákok megkönnyebbülésére — magyarul is beszél. A bizottságban az elnökön kívül Crisan Ascaniu igazgató, Locusteanu Nikodém a bucurestii liceum latin tanára, Brasey Renee a timisoarai gimnázium francia tanára, Mitrescu Cristofor a bucurestii egyetem földrajz és történelem tanára és Macove Demeter a turnuszeverini gimnázium tanára foglal helyet. Az érettségiző tanulóknak szeptember 22-ig, egy, a főigazgató-sághoz címzett, kérvénnyel kell jelentkezniük a liceum irodájában. Az érettségi vizsgálatokra vonatkozólag munkatársunk beszélgetést folytatott Crisan Ascaniu igazgatóval, aki a következőket mondotta:

— Az utasítás szerint az éret-

ségi vizsgák Aradon lesznek, azonban — véleményem szerint — ez csak akkor történik meg, ha kellő számban jelentkeznek a bukkott diákok. Ellenkező esetben valószínűnek tartom, hogy Timisoarán lesznek a vizsgák, mert ha csekély számú növendék jelentkezik, azok miatt ugyan nem küldenek külön bizottságot Aradra. Számításom szerint Aradon nyolcvan növendéknek kell vizsgára jelentkeznie, viszont a növendékek egyrésze megijedt és nem akar vizsgázni. Pedig az én véleményem az, hogy abban az esetben, ha most nem tarthatnak Aradon érettségi vizsgát, úgy aligha lesz többé a jövőben is érettségi és akkor a vizsgázóknak Timisoarára, vagy Clujra kell menniük. Ismétlem azonban, ez csak az én privát véleményem. A júniusban sikeresen érettségit tett növendékek oklevele is ma érkezett meg a főigazgatóságtól és a növendékek most már átvethetik a liceum igazgatói irodájában.

Uj aljegyzők

Aradmegyében.

Kinevezték az aradi jegyzőiskola végzett növendékeit.

(Saját tudósítónktól.) Georgescu János közigazgatási vezérfelügyelő, Aradvármegye prefektusa, most írta alá az aljegyzők kinevezéseket, amelyeket ezután fog közölni a megyei hivatalos lap és ezzel az új aljegyzők el is foglalhatják hivatalukat. Mintegy ötven aljegyzői állás üresedett meg a közelmúltban és ezekre hónapokkal ezelőtt pályázatot hirdetett a megye vezetősége. Az aradi jegyzői iskola befejezésével igen sokan nyújtottak be pályázatot, amelyben aradmegyei községekbe való kinevezésüket kérték. A most kinevezettek valamennyien az aradi jegyzői iskolából kerültek ki. A kinevezések a következők: Batrana Tódor (Fakert), Antonescu Camil (Román-Pécska), Cimponeriu János (Barzava), Leucutia Mircea (Mondorlak), Pintar János (Magyar-rád), Pajtas Pál (Nagy-lak), Sava Vasile (Covasint), Zitvarech Frigyes (Szentmárton), Mager Silvius (Tornya), Chariu L. Costin (Crocna), Batran János (Világos), Popoviciu Coriolan (Soly-mos), Buda Simon (Nadab), Corak György (Erdeis), Schill János (Pankota), Igrisan Demeter (Buteni), Gombos Bruius (Otlaca), Ciungar Aurel (Soborsin), Liubas Liciu (Marszka), Fergea Traian (Nagy-lak), Mladen Glogac (Glogovác), Szomor Mihály (Kisjenő), Costin Virgil (Nádas), Bonti József (Borosjenő), Marcoviciu Marius (Nagyzerénd), Nyac György (Szamlak).

Virágessóvel

fogadták a csodarabbit.

Szabadlábra helyezték a pénzhamisítással vádolt olaszliszka rabbit.

(Debrecen, szeptember 18.) Je lentettük, hogy a debreceni tábla óvadék ellenében elrendelte a pénzhamisítással vádolt olaszliszka csodarabbi szabadlábra helyezését. Tegnap a vizsgálóbíró — a kaució letétele után — elrendelte Friedländer Hermann szabadonbocsátását, s az olaszliszka rabbi fél 1 órakor elhagyta a fogházat. A törvényszék kapuja előtt a rabbit nagy tömeg várta. Olaszliszkán a rabbi hazatérése alkalmából határtalan lelkesedés tört ki s valóságos virágessóvel fogadták.

A rabbi hálásan köszönte meg az üdvözlést és megáldotta híveit, majd este vacsorát adott, amelyen több száz ember vett részt.

Az olaszliszka csendőrség vezetője szigorú utasítást adott ki az embereinek s emiatt fokozottabb mértékben ellenőrzik azokat, akik Olaszliszkára érkeznek. Minden évben, különösen a zsidó ünnepeken nagy zarándoklás van Olaszliszkára az ötvenegy év előtt elhunyt csodarabbi sirjához. Most ezeket az embereket is szigorúan ellenőrzik. Mindeddig a személyazonosságot igazolványt kérnek, sőt személyi motozásnak is alávetik. Valószínű, hogy ezzel a szigorú eljárással és rendszabállyal nagyban apasztják majd az olaszliszka zarándokok számát, mert bizonyára sokakat tart majd vissza a szigorú eljárás.

Egy kötet Heine-vers mint fejedelmi honorárium

A bárócska szerelmi kurája a bécsi bíróság előtt.

(Bécs, szeptember 18.) Mayer Antónia kisasszony a bécsi polgári bíróságon pert indított Zinke Augusta bárónő ellen, mivel a bárónő adós maradt a leckék honoráriumával, amelyet a felperes kisasszony a bárónő fiának adott. A per előzményei vetekednek a legszimulanebb párisi vigjáték meséjével.

A bárónő 22 éves fia, Alfréd, már évek óta nagyfokú buskomorságban szenvedett. A bárónő sokat szomorkodott, míg végre egy barátjának tanácsára fiával orvoshoz ment. A doktorbács megvizsgálta a bárócskát és az anyá fülébe sugott valamit.

— Csak ennyi az egész! — kiáltott fel boldogan a bárónő és hazaérve, táviratot küldött volt házvezetőnőjének, Mayer Antóniának, hogy az ő költségére nyomban jöjjön Bécsbe. Antónia kisasszony, egy feltűnő széke szépség már másnap megjelent a bárónőnél és a beszélgetés során elmondotta, hogy néhány nap múlva Svájcba utazik, ahol elfoglalja egy előkelő szanatórium gondnoknői állását. A bárónő igen megörült ennek a hírnék és megkérte Antónia kisasszonyt, hogy vigye magával fiát is, aki-nek szüksége van szanatóriumi ápolásra. Azután ő is Antónia fülébe sugott valamit.

— Csak ennyi az egész! — kiáltott fel pajzánul Antónia kisasszony és néhány nap múlva Alfréd báró Antóniával együtt Svájcba utazott.

Alfréd báró két hónapig tartózkodott a szanatóriumban. Antónia kisasszony gondnoknője alatt. Antónia lelkiismeretesen gyógyította a fiatal bárót. A báró teljesen gyógyultán tért vissza Svájból, mire a hálás anyja postán megküldötte Antónia kisasszonynak — Heine verseit egy kötetben. Antónia kisasszony azonban nem volt meglegedve ezzel a honoráriummal és nagyobb összeg erejéig pert indított a bárónő ellen, aki viszont fiának „tanítónőjét” zsarolásért jelentette fel.

Abd el Krim Görögországból kap fegyvereket.

Athénből táviratozzák: Most már biztosan megállapították, hogy Abd el Krim, a marokkói felkelővezér honnan kapja muniációját és fegyvereit. Kréta szigetén a fegyvercsempészek egy rejtékhelyét fedezték fel, ahonnan majdnem minden héten indult hajó Marokkó felé és azokon fegyvereket, muniációt szállítottak a felkelők számára.

Verekedés a párisi magyar követségen.

Miért kellett távoznia Hevesy Pál magyar ügyvivőnek?

(Bécs, szeptember 18.) Diplomáciai körökben nagy feltűnést keltett, hogy a magyar kormány hirtelenül visszahívta Párisból Hevesy Pál követségi tanácsost, aki már évek óta állandó helyettese Korányi Frigyes báró követnek s a gyakran távol levő követ helyett tulajdonképpen ő vezette a magyar követséget. Hevesy ügyvivő igen népszerű volt diplomáciai körökben, mivel kitűnően reprezentál s fényes estélyeket rendezett, még pedig nem az állam pénzén, hanem saját pénzéből. Hevesyről ugyanis tudni kell, hogy dúsgazdag családból származik, unokája a budai Schossbergernek, az első magyar zsidó bárónak.

A „Der Abend” című bécsi napilap most párisi tudósítás nyomán foglalkozik Hevesy fehértésvél és azt írja, hogy a visszahí-

vást verekedés előzte meg. Néhány hónap előtt egy Czindrics nevű követségi titkár nyert beosztást a párisi követségre. Czindricsről a „Der Abend” azt írja, hogy az ébredők szolgálatában áll. Hevesy, aki szíven viselte a magyar követség jóhírét, elégedetlen volt Czindrics működésével és egy ízben felelősségre vonta. Az ébredő titkár gorombaságokkal válaszolt és a szóváltás csakhamar tetlégességre fajult, amelynek során az idézett bécsi lap szerint pofonok is elcsattantak.

Czindrics Párisban maradt, Hevesy azonban nagy szolgálatai ellenére is megkapta felmentését és a budapesti külügyminisztérium helyére Apor bárót küldte Párisba, aki eddig a varsói követségen, Belitska Sándor mellett teljesített szolgálatot.

— A kiállítás zöme egyébként a chisenevi III. számú liceumban van. Ott, ahol Besszarábiának Romániával való egyesülését kimondották. Óriási méretű látványosság. A vásárt látogatók száma napjában százazrekre megy, a pályaudvarok szinte percenkint ontják a beérkező zsufolt vonatok tengeri népét, autók, fogatok százával és ezrével hozzák az érdeklődő és vásárló közönséget. A mintavásár mindenféle kongresszusokkal van egybekötve. Ot napos ottlétem alatt tartották meg a tanítók, mérnökök és a városi uniók országos nagygyűléseit.

— A kiállítás zöme egyébként a chisenevi III. számú liceumban van. Ott, ahol Besszarábiának Romániával való egyesülését kimondották. Óriási méretű látványosság. A vásárt látogatók száma napjában százazrekre megy, a pályaudvarok szinte percenkint ontják a beérkező zsufolt vonatok tengeri népét, autók, fogatok százával és ezrével hozzák az érdeklődő és vásárló közönséget. A mintavásár mindenféle kongresszusokkal van egybekötve. Ot napos ottlétem alatt tartották meg a tanítók, mérnökök és a városi uniók országos nagygyűléseit.

— A kiállítás zöme egyébként a chisenevi III. számú liceumban van. Ott, ahol Besszarábiának Romániával való egyesülését kimondották. Óriási méretű látványosság. A vásárt látogatók száma napjában százazrekre megy, a pályaudvarok szinte percenkint ontják a beérkező zsufolt vonatok tengeri népét, autók, fogatok százával és ezrével hozzák az érdeklődő és vásárló közönséget. A mintavásár mindenféle kongresszusokkal van egybekötve. Ot napos ottlétem alatt tartották meg a tanítók, mérnökök és a városi uniók országos nagygyűléseit.

— A kiállítás zöme egyébként a chisenevi III. számú liceumban van. Ott, ahol Besszarábiának Romániával való egyesülését kimondották. Óriási méretű látványosság. A vásárt látogatók száma napjában százazrekre megy, a pályaudvarok szinte percenkint ontják a beérkező zsufolt vonatok tengeri népét, autók, fogatok százával és ezrével hozzák az érdeklődő és vásárló közönséget. A mintavásár mindenféle kongresszusokkal van egybekötve. Ot napos ottlétem alatt tartották meg a tanítók, mérnökök és a városi uniók országos nagygyűléseit.

— A kiállítás zöme egyébként a chisenevi III. számú liceumban van. Ott, ahol Besszarábiának Romániával való egyesülését kimondották. Óriási méretű látványosság. A vásárt látogatók száma napjában százazrekre megy, a pályaudvarok szinte percenkint ontják a beérkező zsufolt vonatok tengeri népét, autók, fogatok százával és ezrével hozzák az érdeklődő és vásárló közönséget. A mintavásár mindenféle kongresszusokkal van egybekötve. Ot napos ottlétem alatt tartották meg a tanítók, mérnökök és a városi uniók országos nagygyűléseit.

— Kérem írja meg, hogy az aradi butorgyarak sajnálhatják, hogy nem állították ki Chisenevben. Mennyi pénzt kereshettek volna... Ime, megírom.

Pető Gergely.

Az orosz szovjet kifizeti francia adósságait.

Páris. A Newyork Herald jelemti, hogy Franciaország és Oroszország között megegyezés jön létre a háború előtti adósságok ügyében. Egy előzetes tanácskozáson Kraszín azt javasolta, hogy Oroszország a háború előtti orosz állampapírokat francia tulajdonosainak követelését ötven százalékban kifizeti, illetőleg erre az összegre a szovjet kormány új állampapírokat bocsát ki. Ennek fejében kérte, hogy Franciaország mondjon le minden egyéb követeléséről az Oroszországban elkobzott francia javakat illetőleg és adja vissza a Wrangel flottát. A francia kormány most várja a szovjet írásbeli és végleges ajánlatát. Kraszín a napokban Moszkvába utazik, hogy kormányával ez ügyben tanácskozzék. Az amerikai lap szerint a megegyezés aláírása után Franciaország azonnal kiszolgáltatja Oroszországnak a Wrangel flottát.

Arad hiányzik a chisenevi mintavásáron.

Az Astra és a Tricotage nagy sikere. — Óriási az érdeklődés főleg a butoripar iránt. — Pópa kultúratanácsos értékes impressziói a chisenevi országos kiállításon.

(Saját tudósítónktól.) Besszarábiának fővárosában: Chisenevben hatalmas méretű nemzeti kiállítás és árumintavásár van. Pópa Constantin, Arad város kultúratanácsosa a napokban meg látogatta a chisenevi mintavásárt és öt napot töltött ott. Most érkezett vissza Aradra és rendkívül érdekes dolgokat mondott el lapunk számára a kiállításról és az árumintavásár látványosságairól:

— A chisenevi mintavásár méreteiben és sikerében is aránytalanul nagyobb az eddigi: timisoarai, cluj-i és aradi mintavásároknál, — mondja Pópa tanácsos. Nem is csoda ez, mert hiszen a kormány mindent elkövetett, hogy ez az országrész java produktumát és érdekes látványait a vásáron összpontosítsa. A siker érdekében semmi anyagi és erkölcsi áldozatot nem kímélt. Épp ezért a chisenevi mintavásár rendezése a világkiállítások nivóján áll, nagyon izléses összeállítású és megalátszik rajta, hogy komoly szakértelemmel alapozták meg. A sok külföldi látogató, akik a besszarábi nagyvásárt felkeresték és ott igen jelentős bevásárlásokat eszközöltek, egybehangzóan azt állítják, hogy a chisenevi mintavásár egyike Európa eddig látott legjobb kiállításainak.

— Különösen a földművelésügyi minisztérium költött rengeteg pénzt a vásár sikere érdekében. Talán ezért van az, hogy mező-

gazdasági, szőlészeti, erdészeti és vadászkiállítások a fénypontját képezik a chisenevi mintavásárnak. Egyetlen kardinális hiánya van azonban, a gyönyörű kiállításnak. A pompázatos gazdasági és terménykiállítás mellett aránytalanul gyéren van képviselve a nagyipar és nagykereskedelem. Megfoghatatlan ez, mert hiszen a sok százezer odaözönlött vásárlógatót véve tekintetbe, az iparosoknak és kereskedőknek is brilliáns üzletkötésekre lett volna kiállításuk. Főként pedig a butoripar hiányzik. Az arani elismert és kiváló butornak óriási kelendősege lett volna. Besszarábiában nagy lendülettel folynak általános az építkezések és a mintavásáron állandóan kereslet mutatkozik a bu torokban. Ha már az aradi butoripar — elég helytelenül — negligálta a chisenevi árumintavásárt, legalább tartanának Besszarábiában állandó lerakatot. Fényes üzleteket költöztetnének.

— Arad és általában Erdély meglehetősen gyengén van képviselve a kiállításon. Vigasztalásul szolgáljon ezzel szemben viszont az, hogy az aradi „Astra”-gyár kiállítása egyik legszebb pavillonja a vásárnak. Nem kevésbé sikerült a másik aradi kiállító cég: a „Tricotage” kötszőgyár kiállítása. Jelen voltam, midőn a királyné meglátogatta a szövőgyár kiállítását, hosszan elbeszélgetett a kiküldött Szántó igazga-

Szeptember 30-án tárgyalják a Reinitz-bünpört.

Reinitz Jakab ártatlannak vallja magát, s bizik abban, hogy a nagyváradi tábla felmenti.

(Saját tudósítónktól.) Emlékeztet még, hogy a szatmári törvényszék hatnapi tárgyalás után életfogytig tartó kényszermunkára ítélte Reinitz Jakabot, a világhírré vergődött falusi szatócsot. Ez a szakállas, torzonborz ember, régi rabbinemzetségnek ivadéka valóságos rémregény közepébe sodródott, s hat rablógylósság elkövetésével vádolta az ügyész. Reinitz ellen egyetlen tárgyi bizonyítékot nem tudott produkálni a vád, habár kétesztendő vizsgálati fogságának ideje alatt a magyar, román és cseh-szlovák büntető hatóságok a legaprólékosabb részletekre terjedő nyomozással iparkodtak a terhelő adatokat felkutatni. A vádlott a főtárgyaláson páratlan hidegvérrel szállt szembe az ügyész vádjával és körömszakadtig tagadott. A józan, intelligens embert egyetlen kérdéssel sem lehetett zavarba hozni.

— Kérem, — mondotta az ügyész felé fordulva — helyezkedjünk lélektani alapra. Rólam azt írta egy újság, hogy gyilkoltam és raboltam, legalább is gyanús vagyok. Akkor én még szabad ember voltam, el se képzelhettem egy ilyen rémes vádat. De jó. Feltésem, hogy csakugyan gyilkoltam. Hogy lehet az, hogy én másnap nyilatkoztam a másik újságban, erélyesen cáfoltam és vártam a következményeket. Tudniillik a sajtópör sorsát, mert rögtön pöröltem. Azt hiszem, ha büns lettem volna, nem kell, hogy az újságban kírják a nevemet, elég az újságban megírni, hogy tudják, ki találta meg s a megtaláló vagy a tolvaj jelentkezik. Hát bevártam volna én a hóhért?

Reinitz fellebbezett az ítélet ellen és azóta védelmében dolgozik a szatmári börtönben. Tudósítónk beszélgetett Nesztor József dr. szatmári vezetőügyésszel, aki elmondta, hogy sokszor felkísértette Reinitzt a hivatalába és barátias módon igyekezett kifürkészni a titkát. Az elítélt azonban óvatoss, nyugodt és fölünyes:

— Mielőtt bármilyen feleletet adna, — mondja az ügyész — gondolkodik. Minden kérdés mögött tört sejt, s amikor úgy látja, hogy a válasszal nem érthet az ügyének, nyilatkozik. De mindennek az a vége: Elképzei az ügyész ur, hogy Reinitz Jakab őlt? Reinitz Jakab talimtudós, tehát nem ölhet, Reinitz Jakabnak szép családja van, hát nem ölhet, Reinitz Jakab sokat keresett, ezért sem ölhet, mért öltem vagy raboltam volna? És soha ki nem sziklik, soha egyik vallomása el nem tér a másiktól, ilyen vádlott kevés foglalkoztatta még a bíróságokat. Különben egész nap imádkozik és gondolkodik a cellájában. Erős, friss és soha senki se bizott még egy ártatlanságának kiderítésében, mint ez a misztikus ember.

A nagyváradi tábla büntető tanácsának elnöke, Kepes L. Miklós kuriai bíró először szeptember 29-én tüzte ki a pör fellebbviteli

tárgyalását. Mivel azonban a tárgyalás ilyenképpen a zsidóság nagy ünnepére, hosszunapra esne, intézkedés történt, hogy szeptem-

A maharadzsza ásit Európára.

Írta: Fekete Tivadar.

Európa nagy pénzügyi sakk-tábláján a háború befejezése óta olyan figurák jelentek meg, akiket dróton rángatott a pénz beszámíthatatlan és kiszámíthatatlan hisztériája. A vérzivatar után jött a pénzzivatar és kénköves villámok, de vállalatokat, bankokat és országok pénzügyminiszteri tárcáit feszítő mennydörgések közepe is felbukkantak nevek, akikről ezelőtt sohasem hallottunk, nevek, mint amilyen Stinnes, Castiglioni, Bosei, Cipruth és a többiek! A konjunktúra tehetséges, jószimatu és hirtelen előretört pénzkapacitásai, sakkfigurák a pénz történelmének gyakran Európa remegtető játékában, egyes utódai a nagy pénzügyi dinasztiának, a Morganoknak, a Rockefellereknek, a Rotschildoknak, vagy a Blankoknak! Jöttek, láttak és győztek! Volt egy idő, a mikor Stinnes intézkedett Európán felül, egy másik korszak, a mikor a Dunamedence államaiban hajóktól a bányákig, vasutaktól a színházakig, csak Castiglioni kormányzott, a frankmánóverben Bosei imbolygását figyelte a világ és mindezek mellett vagy mindezeknek a hátterében, összeráncolt homlokkal, egy antik ezüst ceruzatartós íróval a kezében számolt egy-egy régi dinasztia, mondjuk a Rotschildék, akiknek a gazdagsága, pénzügyi szaktekintélye, közgazdasági páncélja már történelmi patinát kapott és akik, ha egy-egy pillanatra segítőkézre volt szükségük, egy kábelteleg-rammal maguk mellé hívták amerikai barátait!

Ha kifelé nem is, de befelé szembenálltak a dinasztiák. Az újak a régikkel. Bosei a Rotschilddal, Stinnes a Blankkal. Gözhajók gépészei fűtöttek, újságok öntői öntöttek, bányák bányászai leszálltak a mélybe és bankok hetvenedik szobájában, vagy tárnák gázoktól fűledt levegőjében feldöbrent az Emberben a kérdés: ki hát a világ ura, ki a leggazdagabb ember e folyton forgó földtekén, ki az, akinek a kezében a királyok hermelinjé összegömbölyödik a katonai patron-táskájával, ki az, akinek hálósobájában a sárga holdfény illuminációja mellett levethető a kor legszebb asszonya, ki az, akinek trezorjaiba és safe-jeiben ott vannak a Canadian Pacific részvényeitől kezdve a legdrágább kohinor-gyémántokig mindazok az értékek, amikről csak álmodni szokás. És erre a kérdésre nem lehetett sohasem választ adni, ez nyílt kérdés maradt Európában, mert senki soha nem tudta megállapítani, hogy ki ő, és ha megállapította, másnapra már a múlté volt és új király ült a gyémántok, a részvények, nők, a bankok, a

ber 30-án álljon az örökös kényszermunkára ítelt rab bírái elé.

Reinitz Jakabot szeptember 27-én szállítják Nagyváradra és a hosszunapot a váradi ügyészség fogházában fogja töltetni. A főtárgyalást a törvényszéki palota esküdtzéki termében tartják meg s belépőjegyeket fognak kibocsátani.

gyárak, a folyók és a tengerek koncertpódiumán. A dirigens ma kiejtette a pálcát a kezéből, fel-emelte más, dirigált vele más, és holnapra egy harmadik hajlongott a pénz cézárjának uniformisában! . . .

De mindannyian tévedtünk! 1925. szeptemberében megjelenik a Népszövetség ülésén egy ur, a patialai maharadzs, aki akkorákat ásit, mint egy bengáli tigris, akit nem érdekel az európai politika s az európai pénz, aki hetven szolgát és tizenöt titkárt vitt magával Genfbe és a londoni Cecil-hotel halljában még mindig hátrahagyott 35 komornyikot, titkárt és szolgálattevőt. A genfi Hotel National-ban az első két emeletet foglalta le magának és a kíséretének és annak a husz feleségnek, akit magával hozott európai politikai körutjára. Ötszáz börtöndje van, amiket három külön teherkocsival kapcsolnak a luxusexpresszhez és amikor egy-egy hotel kapujában megjelenik a kíséretével, olyan a látvány, mintha egy Gangesz mellőli királyi deputáció érkezne.

Kétesztendei körözés után letartóztatás.

Volt aradi tisztviselő kalandja a kurticsi határállomáson. — Az elvesztett százezer lei ért annak különös következményei.

(Saját tudósítónktól.) Rövid néhány sorban beszámoltunk arról, hogy az elmúlt napokban egy Aradra utazó fatisztviselőt a curtici határrendőrség, egy, a tisztviselő ellen már két esztendővel ezelőtt kiadott körözéssel alapján őrizetbevette. A letartóztatásnak érdekes előzményei vannak:

— Mintegy két évvel ezelőtt Stritthof Béla aradi fatisztviselő az egyik aradi fatermelő vállalat szolgálatában állott. A tisztviselő gyakran utazott ki a vállalat erdeibe, hogy ott a munkásokat kifizesse és ilyen alkalommal természetesen nagyobb összegű pénzt vitt magával. Mintegy két évvel ezelőtt a tisztviselő egy napon megint kiutazott az erdőbe és ekkor körülbelül 100.000 lejt vitt magával. Másnap azután váratlanul visszaérkezett a tisztviselő, s a vállalat vezetőségének előadja, hogy az uton ellopták tőle a pénzt. A cég hitt tisztviselőjének, ellenben feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, s kérte a rendőrségi eljárást az ismeretlen vasúti tolvaj nyomozásával. Nemsokkal ezután a tisztviselő kilépett a vállalat kötelekéből és Jugoszláviába távozott. Az elutazás nyomán azután a vállalat valahogy gyanút fogott, mind erősebbé vált az a feltevés, hogy a titokzatosan eltűnt 100.000 lejt mégis csak a tisztviselő vihette el, s azért aztán feljelentést tett Stritthof ellen. Persze az eltávozott tisztviselő ellen nem

kezne. A genfi rendőrség a maharadzs szolgálatára külön detektívot szerezett, mert a patialai maharadzsának tolvások, beriles, türkizés, gyémántos győztes forgója van a turbánján és ez az egyetlen turbán többet ér, mint Bosei egész vagyona. A ujain annyi a gyűrű, hogy a kezét nehezebb, mint Bethlen Gábor buzogánya és hogy valami helyi hasonlattal éljünk, kis görbe kardja hüvelyére és nyelére több drágakő van ráverve, mint amennyit Arad minden ékszerüzlete szállítani tud.

Ötszáz börtönddel, husz feleséggel és ötven titkárral Európa különböző hoteleiben ez a maharadzs, aki nyilván még franciául sem tud, szorgalmasan ásit a Népszövetség termeiben és azt sem tudja biztosan, hogy kicsoda Rockefeller, hogy hány dollár milliárdja van Pierpont Morgannak és hogy milyen érdekeltisége lehet Stinnes utódainak a Ruhr-vidéken. Amíg milliók szédülnek el, mennek tönkre, bukznak föl Európa pénzügyi diktátorjainak félrecsúszott ötletein, addig valahonnan Patialából ideszalad egy maharadzs és egy milliárdnyi részét sem mutatja meg messzi keleti horizontok soha nem hallott gazdagságának. Patiala? . . . Hol van ez? . . . Elkemre mondom, most hallom először, hogy létezik!

A maharadzsát detektívek őrzik. Turbán van a fején. Görbe kard az oldalán. És valahol a genfi „Salle de la Reformation” hetedik padsorában ásit. Unatkozik Európában. Európa, rád ásit a maharadzs!

lehetett eljárni, viszont annak nem állott módjában, hogy a vád ellen védekezhessen. A hatóságok körözöletet adtak ki ellene, s ezzel az ügy — legalább akkoriban — el is aludt. Két év múlt el és Stritthof semmiről sem tudva egészen gyanútlanul Aradra készült. Amikor azonban a curtici határállomásra ért, a határrendőrségi közegek — a körözéssel nyomán — felismerték Stritthof Bóla, akit őrizetbe vettek, majd az igazoltatási eljárás után az aradi államrendőrségnek adták át. A tisztviselő másnak az aradi királyi ügyészségre került és most ott folyik a vizsgálat. A megvádolt tisztviselő természetesen minden erejével tiltakozik a vád ellen, teljes ártatlanságát hangoztatja. — Közben maguk a vállalat vezetői is arra a belátásra jutottak, hogy Stritthof aligha büns, s visszavonták a tisztviselő ellen tett feljelentést, egyben minden lehető elkövetnek, hogy a tisztviselőt kiszabadítsák a fogházból, ami előreláthatóan rövidesen sikerülni is fog.

— Lederné öngyilkos kart lenni. Budapestről táviratozzák: Az Új Nemzedék arról értesül, hogy a halálraítelt Lederer Gusztávné a fogházban öngyilkosságot akart elkövetni. Ledererné fogságában állandóan azt hangsúlyozza, hogy „Gusztá nélkül nem bírja az életet.”

Megállnak

az építkezések Aradon.

Az aradi téglagyárak nem gyártják a szükséges mennyiségű téglát.

(Saját tudósítónktól.) Arra a riasztó hírre, hogy az agrárbizottság megakarja kezdeni a beépítetlen telkek kisajátítását, a privát telektulajdonosok körében egyszerre nagy lendülettel megindultak az előkészületek a mielőbbi építkezésre. Azonban mindjárt az elején az építkezési iram nagy akadályokkal találkozott. Kiderült ugyanis, hogy jelenleg egyáltalában nem lehet építkezni Aradon, sőt a már megkezdett mintegy hatvan építkezés is szünetelni kénytelen. Az ok pedig: hiányzik az építkezés első és legfontosabb anyaga, a téglák. Azaz van, csak nem lehet megvenni, mert le van foglaltva. Az ősz már beállt és az építkezők most minden igyekezettel dolgoznak azon, hogy még a nagy esőzések beállta előtt befejezzék, azonban téglahiányban nem lehet. A városi mérnöki hivatal egyik vezető tisztviselője a következőket mondotta a téglahiányra vonatkozólag:

— A téglahiány egyetlen okra vezethető vissza. Az aradi cukorgyárnál nagy építkezések folynak és a gyár eddig körülbelül egymillió téglát vásárolt össze, ezenkívül pedig a téglagyárak minden produkcióját lefoglalta. Így a magánosok egyelőre nem juthatnak Aradon téglához, ami egyelőre minden építkezést megszüntet. A bajon csak abban az esetben lehetne segíteni, ha a téglagyárosok fokozott tempóban gyártanák az anyagot és többet termelnének, mint eddig.

Merénylet

a budapesti főkapitányság ellen.

Ottfelejtett bomba a pesti rendőrség épületében.

(Budapest, szeptember 18.) A budapesti rendőrfőkapitányság tegnap délután rejtélyes ügyben indított nyomozást, amelynek az eddigi adataiból a nyomozhatóságok azt következtetik, hogy a rendőrfőkapitányság épülete ellen bombamerényletet terveztek.

A rendőrfőkapitányság épületében van egy dohánytőzsdé, amelynek tulajdonosa jelentést tett a rendőrségnek, hogy valaki egy csomagot felejtett az üzletben, amiért azonban később sem jelentkezett a tulajdonosa. A csomagot felvették a rendőrségre és felbontották. A csomagban egy orosz típusú gránátot találtak. A rendőrség nyomában megindította a nyomozást és megállapította, hogy a csomagot egy magas nyúlánk fiatalember hagyta az üzletben. Hogy tévedésből-e, vagy szándékosan, azt csak a további nyomozás fogja kideríteni.

A rendőrségnek az a tette, hogy merénylettervet lepleztek le.

Csapodárherceg

Óriási árvizek Dobrudzsában.

Bucuresti. A napok óta tartó esőzések Dobrudzsában nagy árvizeket okoztak, amelyek következtében a vasúti forgalom több helyen szünetel.

Velence felé tartanak az aradi zarándokok.

Robogó vonaton a Dunántulon át. — Udvarias vámvizsgálat az osztrák határon.

Mint megírtuk, kedden reggel utrakeltek az aradi zarándokok, hogy a szent-év alkalmából Rómát és Olaszország nevesebb helyeit felkeressék. A kirándulók egyikétől ígéretet kaptunk, hogy a zarándokcsapat útjáról esetről esetre tudósít bennünket. Az első levél ma érkezett meg, itt adjuk:

(Szeptember 16., utban Velence felé.) A kora reggeli, hűvös őszi szellő hamarosan elfeledtette velünk, hogy az éjszakát kissé izgatottan töltöttük és szokatlanul korán hagytuk ott a kényelmes puha ágyunkat. Frissen, jókedvűen helyezkedtünk el az aradi állomáson várakozó Pullman kocsi-ban és alig múlt el hat óra, mi hatvanötven Wild és Monay a kedves minorita-atyák vezetésével, robogtunk Róma azaz egyelőre Budapest felé. Kurtics, Kétegyháza, Csaba, Szolnok gyorsan repültek el a robogó vonatonk mellett és alig vettük észre, a száguldó mezők horizontján feltűntek Budapest és felé nyúló gyárkéményei. A keleti pályaudvar hatalmas forgatagában alig tudtunk elvergődni az étkeremig. Ott vidám hangulatban megebédeltünk, közben elbeszélgettünk a közel jövőben várható örömeinkről, mindnyájunk vágyáról: Velencéről, Nápolyról és Rómáról.

Készülődmi! Indul a vonat. Atrobogunk a csillogó széles Dunán

és néhány perc múlva már ott vágatunk a Dunántul zöld lombokkal borított apró begyei között. Csodálatos szép látvány, a mikor a vonat ablakából messzire tarka réteket, elsimuló dombok között kigyózó ezüst patakokat simogat a délutáni napsugár. Alig beszélgetünk, mindenki az ablakhoz igyekszik, hogy lásson, gyönyörködjön és teleszívja tüdejét az üdítő tiszta levegővel. A naptárról és az alkonyat feketére festi a sütőzöld lombokat. Megérkezünk az osztrák határra. Összintén megvallva egy kis remegés fogott el mindnyájunkat. Valami megmagyarázhatatlan félelem, ami erre a szóra, hogy vámvizsgálat rögtön felébredt bennünk. Pedig semmi okunk nem volna a félelemre. Ha másnak, önöknek ott-honvalóknak tallán csak bevallanánk, ha csempészni akarnánk. De ennek még a gondolata is távol áll tőlünk. Mégis... boldog, megnyugtató érzés. A vámtisztviselők udvariasak voltak, éppen csak hogy ránéztek csomagjainkra és távoztak. Igazán kedves emberek.

Este van. A vonat ismét robog velünk nem is tudjuk, hogy hol merre járunk. Valahol messze óriás hegyek silhuettei rajzolódnak a barna égboltozatra. A kerekek egyhangú zakatolása hallat szik csak és én kinézek az ablakon arra dél felé, ahol Velence ké szüli az éjszakára...

és Aca De Barbu szerepelnek. — Tagjai lesznek még az operatársulatnak, Tyron Silvia operatőrkésző, Kertész Vilmos tenorista, Pop Lia, Indries, Mihailescu Toscani a cluji opera tagjai és Róna Dezső.

A színházgató segédszemélyzetként a legjobb hangú állagnélküli színészeket és színésznőket szerződött le. Az a terve, hogy azokat a romániai városokat is felkeresi társulatával, amelyekben minosen állandó színház és természetesen az illető városokban a társulat távollétében működik operatársulatával. A színházgató a legjobb reményeket fűzi társulatához és azt reméli, hogy minden város a legnagyobb jóakarattal és örömmel fogadja. Az operatársulat műsorában elsősorban teljesen új operák szerepelnek, amelyeket még nem játszottak Romániában. Különösen fontosnak tartja ezt a színházgató Aradon, ahol állandóan és minden változatosság nélkül, csak néhány régi operát játszottak az eddigi színházak.

A vasárnapi Győző bucurestén Kövesi Albert bohózatában, a Goldstein Számiban fellépnek R. Horváth Mici, Tibor Lóri, Zikó Ilma, L. Kiss Mariska, Bizza Ilona, Orbán Iby, Andai Ella, Küry Klá-

rika, Győző Alfréd, Baróti Jenő, Faludy Károly, Herold Ede, Ladiszlav József, Szabó Pál, Fancsy Tamás és Szabó Lajos; a Cigányban Zikó Ilma, Orbán Iby, Győző Alfréd, Soór Jenő, Soór Jenő, Faludy Károly és Szabó Pál. Magán-számokkal szerepelnek Róna Dezső, aki román szerzők dalát énekl, és Soór Jenő szavai Zala Béla szavaiata rekedtsége miatt elmarad. Jegyet már csak földszinti páholyt és elsőrendű ülőhelyet lehet kapni, valamint II. emeleti állót. A téli színház pénztára d. e. 10-től 1-ig és d. u. 4-től 6-ig van nyitva.

* Lotte Gelinek jubiláris hangversenyén Wagner Richard két leg-szebb operájának, a „Lohengrin”-nek és a „Walkür”-nek, valamint Saint-Sains „Sámson és Delila”-jának, Mascagni „Parasztbecsület”-jének és Bizet „Carmen”-jének egy-egy felvonása kerül színre. Az estélyen két hőstenorserepet énekel dr. Marcus István művészeti felügyelő, a legjobb román tenoristák egyike, két lírai tenorszerében lép fel Huszár Károly és a legjelentősebb baritonszerében Róna Dezső énekl. A dirigens Geilert Pál lesz. Az estély szeptember 24-én lesz az aradi városi színházban és pontosan este 8 órakor kezdődik. A vendégeken kívül a tanárno legkiválóbb tanítványai szerepelnek. Jegyeket a Sándor-hirlapiroda árusít.

SPORT.

O A Kinizsi váratlanul visszaérkezett Temesvárra. A romániai futballsport bajnokságát, a Kinizsi, az elmúlt szombaton külföldi túrára indult. Első állomása a csapatnak Bécsben volt, ahol azonban először a Slovantól 4:0, a Wacker től pedig 6:2 arányban vereséget szenvedett. Ez annyira elkeserítette a csapatot, hogy lemondott a további mérkőzésről és tegnap délután váratlanul hazatért. A Kinizsi az eredeti terv szerint Bécs után Grácban, Prágában, Belgrádban és Budapesten játszott volna. Ennek a tervnek megvalósítása most későbbi időpontra marad.

MOZI

xx „Scaramouche” szenzációs film-bemutató az aradi Apollóban. A szezon legszebb, legértékesebb és legnagyobb filmjét mutatja be ma, szombaton az aradi Apolló mozgószínház. A 10 felvonásos hatalmas dráma a francia forradalmat megelőző izgalmas korszakot vetíti elénk. A főszerepeket Alice Terry, Ramon Novarro és Lewis Stone alakítják. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Kis Jaques” bűnügyi film-bemutató az aradi Urániában. Ma, szombaton vetíti először az aradi Uránia mozgószínház a Kis Jaques című szenzációs bűnügyi drámát. Ez a film már ugyiszólván az egész világot bejárta és mindenütt rendkívüli érdeklődést keltett. A főszerepet Violette Iyl alakítja és a nagy-erő hatásokat biztosító alakítását tökéletes művészetével fényesen kihasználja. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

HIREK

Aranyember

volt annak a kornak a hőse, amelyet a legnagyobb magyar regényíró rajzolt meg arany tollával a balatonfüredi villa árnyas kertjében. A multba révedő évtizedek ködfátyolán át úgy csillog az Aranyember életének pompás rajza, mint a napból zuhogó, fényes, olvasztott arany. Vakít és melegsít, boldog emlékek apró palántái sarjadnak a lélekben, fölszikkadnak a keserű könnyek megduzzadt patakjai és a gond-ekével szántott sebeket behegesztí a barbonás könyvből áradó kor lehetete. Aranykor ez, nagy ideálok, masszív, érbeöntött férfiak, aranyemberek kora. Most, a balatonfüredi villa megjelölésének ünnepén újra feltérlik a nap, amely ezt a kort bearanyozta, de fénye már bányadt, sugára ólomszínt és a melegétől megdermedt a szív. Az aranykor már csak régi könyvek lapjairól csillog fel néha és elhomályosítja az ólom szürkességéhez szokott szemet. Milyen ember volt na a hőse annak a regénynek, amelyet egy új Jókai írta erről a korról? Ketten volnának: az ólom ember és a pehelyember. Az egyik a meddő, sivár, mozdulatlan ember anyag, amelyet nagy ideálok és frissen buzdgó érzelmek már nem tudnak megtermékenyíteni, a másik a könnyű, tantálmatlan senki serege, amely úgy libeg felette, ahogyan éppen lengti a szél.

— Öfelsége télen is Sinaiában marad. Bucurestiből jelentik: Ferdinánd király orvosai tanácsára elhatározta, hogy a tél folyamán is Sinaiában marad. Ez az első eset, hogy az uralkodó ny. hosszú időre elhagyja a fővárost.

— Külügyminiszterek konferenciája. Genfből táviratozzák: A svájci távirati iroda értesítése szerint a külügyminiszterek konferenciája október 5-én lesz Luzernben és azon a biztonsági szerződés kérdéséről fogják lefolytatni. Prágai politikai körök szerint bár Franciaország ragaszkodik ahhoz, hogy a nyugati biztonsági szerződést csak a keleti határookra vonatkozó paktummal együtt írja alá, mégis valószínűnek látszik, hogy Lengyelország és Csehszlovákia nem vesznek részt a külügyminiszterek konferenciájának első ülésén, amelyen kizárólag a nyugati határok kérdése kerül szóba.

— Az osztrák kancellár genfi beszámolója. Bécsből táviratozzák: A keresztényszocialista kormányzópárt ma éjszakai ülésén elfogadták dr. Ramek kancellárnak a genfi tárgyalásairól szóló jelentését.

— Elmult a kormányválság franciáoraszághban. Párisból táviratozzák: A baloldali kartell — mint jelentették — erősen ingadozott és a kormány többsége veszélybe került. Herriot azonban a legutolsó pillanathban megegyezett Painlevé miniszterelnökkel és ezzel a kormány életét is meghosszabbította.

— A mosszuli kérdés a hágai döntőbírárság előtt. Londonból táviratozzák: A Daily Telegraph szerint a mosszuli kérdés a hágai döntőbírárság elé kerül, mert csak ez mérvadó az egyes jogi vonatkozások elbírálására.

Fascista-lámadás a gennai tőzsde ellen.

Genából táviratozzák: A mai tőzsdei üzleti idő alatt egy husz főből álló fascista csoport hatolt be a terebe és több ügynököt megvertek, mert azt hitték, hogy besszre spekulálnak.

Ellenőrzik a társadalmi egyesületeket.

Feltűnést keltő rendelet érkezett ma a pénzügyigazgatósághoz. A rendeletben a pénzügyminiszterium a társadalmi egyesületek, mint a sportegyesületek, a jótékony egyesületek s egyéb társadalmi alakulatok vezetését hívja fel, hogy ügyvezető elnökeik útján terjesszék elő anyagi állományuk leltárát. Aradon, a pénzügyigazgatósági palota első emeletén, a 17. számú szobában

Doctor Vazul osztályfőnökkel kell jelentkezni a leltárral. A jelentkezésre határidőnek október elsejét tűzi ki a rendelet. A rendelkezés ugyan csak azzal indokolja annak kiadását, hogy statisztikát akarnak készíteni, de illetékes helyen valószínűnek tartják, hogy kerületi inspektorokat fognak kinevezni, akik az egyesületek anyagi statisztikáját ellenőrizni fogják.

Az aradi kormány volt belügyminisztere Aradon.

Bartha Ábel ma Jugoszláviából belga utlevéllel Aradra érkezett. — Feleségét utközben baleset érte.

(Saját tudósítónktól.) Bartha Ábel, az emlékezetes aradi kormány volt belügyminisztere felesége társaságában Jugoszlávia felől Aradra érkezett ma és a Fehér Kereszt szállodában szállt meg. Munkatársunk felkereste a szálloda első emeletének 30. számú szobájában tartózkodó Bartha Ábelt, akinél jövelete oka és romániai tervei iránt érdeklődött. Bartha azonban nem igen akart nyilatkozni.

— Arnyit mondtok csak, hogy Jugoszláviából jöttem. Hogy miért? — azt hagyjuk. Most nagyon fáradt és álmos vagyok, feleségem pedig súlyos beteg fekszik, mivel Zentán vasúti szerencsétlenség ért bennünket s feleségem a fején, homlokán és a lábán megsérült. Ebben az állapotban tehát igazán nehezemre esne ma részletes nyilatkozatot adni jövelelem okairól. Még egyszer mondom, most igazán nem lehet, nem mondhatok semmit. Sajnálom...

— AII a harc Marokkóban. Párisból táviratozzák: A rifiek tegnap nagy tűzérségi előkészítés után élénk kézigránharcot kezdtek. Ugy francia, mint a rif részről igen sok a halott és a súlyosan sebesült. A marokkói szultán, aki a franciák pártján áll, nagy vérdíjat tűzött ki Abd el Krim és fivére fejére, akik ezért erősen megnövelték testőrségük létszámát.

— Szobrot emelnek Návay Lajosnak. Budapestről táviratozzák: A kommunizmus idején ölték meg a kommunisták Návay Lajost, a magyar képviselőház volt elnökét, a magyar politikai élet egyik legjelentősebb alakját. A belügyminiszter most engedélyt adott, hogy Csanád-ban és Aradmegye Magyarországhoz csatolt részében gyűjtsenek Návay szoboralapjára. Návay Makó szültette és ezért van jelentősége Csanád-Aradvármegye számára.

— Ellentétek Bulgária és Szerbia között. Szófiából táviratozzák: Az átengedett javak nemzetközi bizottsága négy és fél millió aranyfrankban állapította meg azoknak a vasutvonalaknak a vonalak berendezésének, a táviró- és távfeszítő-készülékeknek az értékét, amit eddig átadott Bulgária Jugoszláviának. Ezzel szemben a bolgar kormány megállapítása szerint Bulgária eddig hatmillió aranyfrank értékű anyagot adott át Jugoszláviának.

Ezzel már be is csukta az ajtót. Bartha különben egyike azoknak az egyéniségeknek, akiket a háboru utáni politika vetett fel. A forradalmat követő időkben tünt fel s Aradon a francia megszállás idején élénk és tevékeny részt vett a rövidéletű aradi kormány megalakításában, melynek akkoriban a belügyminiszteri székét foglalta el. Állandó összeköttetést tartott fenn a belgrádi francia főparancsnoksággal és magával Franchet d'Espèrey tábornokkal is, akinek protektorátusa alatt történt különben az aradi kormány megalakulása. Az idők változásával Bartha Ábel Magyarországra költözött, de ott hosszú maradása nem volt, külföldre távozott. A volt belügyminiszter — aki különben belga utlevéllel utazik s ezzel is jött most Aradra Jugoszláviából — erdélyi származású. Aradon mindössze egy-két napot fog tölteni s azután rokoni látogatásra Sepsiszentgyörgyre utazik.

— Új ucca Aradon. Arad város vezetését már régebben foglalkoztatja az a probléma, miképen lehetne a város kocsis- és teherforgalmát az eddiginél simábban lebonyolítani. A város legforgalmasabb és legfontosabb útvonala a belvárostól a vasutig vezető út, amelyet azonban nem lehet rendben lefolytatni a teherforgalmat. A vasut felé csupán egy ucca vezet és így állandóan torlódás áll be a kocsis- és a teherforgalomban. Már a békében is foglalkoztatta a várost az a gondolat, hogy a vasut felé egy új uccát nyit, amely által megoszlaná a forgalom. Az új ucca természetesen a ligeten keresztül haladt volna, mivel az volt a legalkalmasabb hely. Közben kitört a háboru és a nehéz gazdasági viszonyok megakadályozták a város tervre keresztülvitelében. Most azonban újra felvetődött a terv, mivel az illetékes tényszakok belátták azt, hogy azt tovább halasztani nem lehet. A mostani terv is a liget kettévágását célozza és az utban levő két magán-telekre nézve folyik is a kiépítési eljárás. A miniszterium approbálását a város már megkapta és így mi sem akadályozza abban, hogy rövidesen meg ne kezdjék az új ucca megnyitásának előmunkálatait. Az új ucca a ligeten keresztül az Orczy-uccát meghosszabbítva, a Miron Costin (Leiningen) utcába torkolna és onnan közvetlenül a vasuti raktárhoz vezetne, ami nagy előnyt jelent a teherforgalom lebonyolításában.

— Oldozik Tomescu rablóvezért. Bucurestiből jelentik: Tomescu oldozése erőiesen folyik. A rablóvezér eddig meglehetősen nagy szimpátiának örvendett a falusi lakosság körében, amely azonban a legutóbbi gyilkosságai miatt teljesen elfordult tőle s így valószínű, hogy rövidesen kézrekerül. Moisia Jonescu targovistei korcsmáros, aki Tomescu és Munteanu rejtékhelyét elárulta, Bucurestibe menekült, mert Tomescutól azt az izenetet kapta, hogy halálra ítélte őt.

— Házasság. Erki Irma és Sándor Ernő ma délután fél 6 órakor tartják esküvőjüket az aradi minoriták templomában.

— Vizsgák a zsidó ünnepen. Clujról jelentik: A közoktatásügyi miniszter — mint ismeretes — a zsidó ünnepekre tűzte ki a pótvizsgákat. Egy lap munkatársa felkereste Sándor József kamarai képviselőt, a Magyar Párt közoktatásügyi osztályának vezetőjét, hogy véleményét ebben az ügyben kikérje. Sándor József kijelentette, hogy szorosán vett egyházi kérdéssről lévén szó, a Magyar Párt nem akar, de nem is interveniálhat a közoktatásügyi miniszter rendeletének megváltoztatása iránt.

— Kerpel könyvtár pótgjegyzéke megjelent!

— Forradalom tört ki Bolíviában. Londonból táviratozzák: A reggeli lapok szerint Bolíviában forradalom tört ki és a délamerikai állam kormánya emiatt kihirdette az ostrom-állapotot.

— Halálozás. Özv. Buttinger Antalné ismert aradi urasszony tegnap este meghalt. Temetése holnap, szombaton délután félhat órakor lesz Caragiale (Csiky Gergely) ucca 10. számú lakásáról.

— Költözik a cluji muzeum. Cluj-Kolozsvárról jelentik: A városi tanács egy régebbi határozatával Mátyás király szülőházát a 48-as ereklyemúzeum rendelkezésére bocsátotta. Ma kezdődött meg a muzeum átköltözése, amelyet Sándor József kamarai képviselő vezet.

Csapodárherceg

— Megégett gyermek. Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap Coern. községben. Dagu Anna községbeli asszony tegnap délután néhány percre kiment konyhájából és egyedül hagyta hároméves kisgyermekét. A gyermek a tűzhely közelében játszadozott és ugylátszik egy szikra kipattant. A gyermek ruhája tüzet fogott és mire az anya visszalött, ott feküdt eszméletlenül, haldokolva a konyha padlóján. A szerencsétlen gyermek a tegnapi nap folyamán meg is halt. Az ügyészség megindította az eljárást a gondatlan szülő ellen, egyben megadta a temetési engedélyt.

Iskolai füzetek

Sándor hírlapirodában Arad.

— Az érettségizők támogatása. Cluj-Kolozsvárról jelentik: A Magyar Párthoz eddig negyvenezer lej érkezett be a póttértségit tevő ifjak támogatására. Az elnökség határozata alapján Cluj és Sepsiszentgyörgy diákjai között osztják szét az összeget, mivel a marosvásárhelyi ifjak nem tartanak igényt a támogatásra.

— Hétezer gépet pusztítanak el Ausztriában. Bécsből táviratozzák: Az osztrák közvéleményben, de kormánykörökben is óriási elkeseredést kelt a nagykövetek tanácsának az a határozata, amely követeli a saint-germani békeszerződésben elpusztításra ítélt 7000 gép lerombolását. A gépeket már esztendővel ezelőtt átalakították ipari célokra és elpusztításukat eddig egyáltalában nem szorgalmazták. Az elpusztításra ítélt gépek értéke óriási. Azt hiszik, hogy az erre vonatkozó határozat tévedésből keletkezett.

— Kitűnő kreppapirok Kerpelnél.

— Nemzetközi utlevél-konferencia készül. Genfből jelentik: A Népszövetség technikai bizottsága elhatározta, hogy nemzetközi konferenciát hív össze az utlevélkérdés rendezése ügyében.

Csapodárherceg

— Szabadon engedték a letartóztatott gyógyszerészt. Beszámoltunk mai számunkban arról, hogy a csendőrség letartóztatta Gründl Kálmán siriai (világosi) gyógyszerészt, akit azzal vádolnak, hogy orvos közbenjött nélkül gyógyszert adott egy kis gyermek részére, aki meghalt. Átkísérték az aradi ügyészre, ahol kihallgatták a gyógyszerészt és kihallgatása után ideiglenesen szabadlábra helyezték, de az eljárást tovább folytatják.

Az aradi Apolloban

MA

Scaramouche

Monumentális film a francia forradalom történetéből,

ALICE TERRY és RAMON NOVARRO a főszerepben.

Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek

Az aradi Urániában

MA

KIS JAQUES

megható bűnügyi dráma
Violette Lyl a főszerepben.

Az előadások 5, 6, 8 és 9 órákor kezdődnek.

LEGUJABB

A romániai magyar egyházak a Népszövetség előtt.

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 18. Tudósítónk éjszakai telefonjelentése.) A romániai magyar egyházakat a Népszövetség előtt Balázs András státusi referens és Balogh Artúr nyugalmazott egyetemi tanár képviselik. A magyar egyházak petíciója, amely a Népszövetség előtt fekszik, mindössze az Anghelescu-féle iskolatörvény tervezetével kapcsolatos sérelmeket öleli fel. Most azonban a kisebbségeket ért újabb sérelmeket is teljes alapossgal tárgyaló memorandumot juttatnak a Népszövetség elé és kérik, hogy amíg ezen újabb adatok alapján a Népszövetség nem dönt, addig itthon az iskola kérdésekben újabb intézkedések ne történhessenek. Egyházi körök kizártnak tartják, hogy ezek az újabb adatok ne hassák meg a Népszövetség tagjait.

Különös incidens egy regali városban.

(Bucuresti, szeptember 18. Tudósítónk éjszakai telefonjelentése.) Dorohoi városból távirati értesítés érkezett a belügyminisztériumhoz, hogy egy zsidó csoport több keresztény ifjút megtámadott és súlyosan inzultált. A minisztérium vizsgálóbizottságot küldött ki a színhelyre, egyben megtették a szükséges intézkedéseket a további rendzavarások megakadályozására.

Halál a magyar népdal miatt.

(Targumures-Marosvásárhely. Tudósítónk éjszakai telefonjelentése.) A marosvásárhelyi állomás közelében levő szakárdi fűrészüzemben dolgozó magyar munkások munka közben magyar dalokat énekeltek. Az egyik román munkás haragosan rátámadt a munkásokra és követelte, hogy hagyják abba a magyar dalok éneklését, mert Romániában vannak, ahol nem engedhető meg a magyar ének. A munkások azonban tovább énekeltek, mire a román munkás dühében fejszét ragadott és a közelében álló Melek József tizenkilenc éves munkást teljes erővel fejbe vágta. A szerencsétlen munkást halálra vágta. A szállították be a kórházba. Az izgága ember még több munkásra is rávágott fejszéjével, akiket szintén súlyosan megsebesített. A véres eset óriási feltűnést keltett és azt a románság is mélyen elítélte. Megjegyzendő, hogy a magyar munkások ártatlanul esnek a román népdalok miatt, amelyek daloltak volna.

— Olasz tisztek kegyelele. Budapestre táviratozzák: A Budapestre érkezett olasz repülőtisztok ma meglátogatták a rákoskeresztúri temetőt, ahol megkoszorúzták az olasz és a magyar katonasírokat.

— Olvassa el az „Aradi Kurir” ma megjelent legújabb számát, a melynek minden cikke igényt tart a közönség érdeklődésére. Azonkívül egy lappéldány megvásárlásával alkalma nyílik arra, hogy véleményét nyilvánítsa a bicsérdymusról.

— Feltámadt a tangó. Ebben az esztendőben már mindenki táncolni fogja ezt a már patriarchális koru táncot, amely hajlott korához illően simult, csöndesedett. Előkelően nyugodt lett a régi szögletes tánc és a tangó Párisban és Londonban már oly méreteket öltött, hogy speciális tangózenekarok indulnak diadalkörútra, a szabók tangószíneket és szabásokat lamszíroznak. A tangó-szín hasonlatos az őszi levelekhez és az őszi ruha- és kalapdivatra máris rányomja bélyegét. Csak a régi kopogós sarku tangócipellőknek nem virrad fel újra. A tangó siklik, néma, csak az új tangó-jazz zörrenti a lármához szokott fülekbe ujszerű ritmusát. Ezen a télen nem fognak oly sokan ülni maradni, ha a muzsikások tangót hoznak.

— Leégett a japán parlament. Tokióból táviratozzák: A japán parlament épületében ma tűz ütött ki,

amely a nagy szél következtében olyan gyorsan terjed, hogy a palota teljes pusztulásától kell tartani.

— Újabb vetőmagot kap Besszarabia. Bucurestiből jelentik: A kormány intézkedésére újabb hétszáz waggon vetőmagot szállítanak a besszarabiai inséges lakosság részére.

A felparcellázott Paradicsom

Egy arab a mennyország tervrajza alapján árusította a paradicsomi telkeket. — Mibe kerül egy hely a tubafa árnyékában?

Jaffából jelentik: A napokban folyt le Jaffában az angol-arab vegyesbíróságok előtt az az érdekes operettszerű bünper, amelynek főhőse azzal vádolták, hogy a legvakmerőbb csalást követte el parcellákként kiárusította a Paradicsomot. A paradicsomi telkeket áruló Abdul Szaid arabot James White angol datolyakereskedő jelentette fel, aki feljelentésében részletesen ismerteti, hogy követelte el a „gazember arab” hihetetlennek látszó csalásait.

Abdul Szaid pár évvel ezelőtt földhözragadt szegény ember volt. Az angol okkupáció után történt, hogy egy napon összegyűjtötte a környékbeliakat és vontatott hangon így szólt hozzájuk:

— Tegnap éjszaka a próféta jelent meg álomban s így szólt hozzám: „Abdul Szaid, eredj el Mekkába erre és erre a helyre.

odatettem a Paradicsom tervrajzát. Eredj Mekkába, vedd magadhoz a tervrajzot, a többit azután majd tudomásodra adom.”

Abdul Szaid nem szólt többet az igazhittűkhöz, hanem elinult Mekkába, volt-e ott vagy nem volt, senki sem tudná bizonyosan megmondani, de az bizonyos, hogy két hónap múlva Abdul Szaid ismét feltűnt s mindenféle hirdetni kezdte:

— Megvan a tervrajz!

A hívők csapatostól özönlöttek Abdul Szaid szegényes kunyhójába s szent félelemmel nézték a tervrajzot. Az elsárgult pergamentre egymásmellé sorakozó parcellák voltak rajzolva s ezekről azt állította Abdul Szaid, hogy egy-egy helyet képviselnek a Paradicsomban. Aki megvásárol közülük egyet az nyugodtan hunyhatja le szemét — mondotta — bizonyosan a Paradicsomba jut, hiszen megvan a saját helye. A parcellák ára természetesen különbözött. Amely egészen közel van a tubafa árnyékához, kissé drágább...

Abdul Szaid üzlete csakhamar fellendült. Nem mult el nap, hogy egy-egy idősebb muzulmán né vásárolt volna helyet a Paradicsomban. Abdul Szaid otthagya a viskóját, szép házat építtetett magának s ebbe a szép házba még szebb háremet rendezett be. A bíróság, minthogy az arab törvényekben nem volt elegendő alap ahhoz, hogy Abdul Szaidot elítélhesse, felmentette a vád alól.

Osztálysorsjáték

bevezetése Romániában.

Bucurestből jelentik, hogy még ennek az évrnek a végén ismét bevezetik Romániában az államilag privilegiált osztálysorsjátékot, úgy, mint a háboru előtt is volt és mint Ausztriában és Magyarországon ma is létezik. Az első kísérlet ehhez a kisenévi kiállítás sorsjátéka képezi, amelyet a belügyminiszter 66.003. sz. rendeletével engedélyezett. Összesen 333 nyereményt hoznak ki, 1 millió lej értékben, a főnyeremény 250.000 lej. Egy sorsjegy ára 20 lej. A sorsjáték jövedelmét a Ștefan cel Mare szoboralap javára a kisenévi kereskedelmi iskola otthona javára és jaffai egyetemi gazdasági fakultás részére fogják fordítani. Jegyek kaphatók a lapel-árusítóknál, dohányboltokban és mindazokban a nagyobb üzletekben, ahol a kiállítás titkársága által ellenjegyzett hirdetmény azt bírni adja. Mindennemű felvilágosítást, valamint a sorsjegy eladásával foglalkozni kívánó ajánlatokat említi a Rudolf Mosse S. A. cég Cluj, Str. Regina Maria 37. Levélbeli megrendelések a pénz és portó előzetes beküldése mellett „Kisenévi kiállítási sorsjegy” jellegre küldendők.

Oleó árairol előnyösen ismert
ORIENT divatáruház
 Arad, Eul. Reg. Maria 16. (Salac-u. sarok.)

KÖZGAZDASÁG

Mégis leszállítják a gabona kiviteli illetékét.

Fokozatosan történik a leszállítási kísérlet.

(Bucuresti, szeptember 18.) Az „Argus” a pénzügyminiszter cáfolatával szemben is úgy értesült, hogy a kormány komolyan foglalkozik a gabona kiviteli illetékek leszállításának gondolatával. Különösen Tancred Constantinescu és Alexandru Constantinescu miniszterek hívei az export illetékek leszállításának és a földművelésügyi miniszter Varsóból való visszaszárkezdése után a jövő héten e célból összehívja a legfőbb gaz-

dasági tanácsot. Alap szerint a kormány fokozatosan fogja leszállítani a kiviteli illetékeket. Először kísérletképpen vagononként ötezer lejel szállítják le az illetéket, de ha nem mutatkozik megfelelő eredmény, úgy további ötezer lejel redukálják. Ebben az esetben a mostani harmincezer lej helyett csak huszezer lesz vagononként a kiviteli illeték, sőt ha ez sem lendíti fel a kivitt, úgy esetleg még ötezer lejel csökkentik.

Zürichben 2.45, Párisban 10.20 a lej.

HELYI VALUTÁKÁRAK

(Szeptember 18.) Árak: Márka 52, angol font 1010, francia frank 10.25, svájci frank 42, lira 9, dinár 3.60, schilling 30, magyar korona 342, cseh korona 620, dollár 208. Pénz: Márka 50, angol font 1000, francia frank 10, svájci frank 40, lira 8.50, dinár 3.55, schilling 29, magyar korona 352, cseh korona 6. Kifizetések: Márka 50.40, angol font 1018, francia frank 10.10, svájci frank 40.50, lira 8.70, dinár 3.70, schilling 29.50, magyar korona 339, cseh korona 6.24, dollár 209.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS. (Szeptember 18.) Berlin 123.35, Amsterdam 208.25, Newyork 518, London 2511.50, Páris 24.45, Milánó 21.35, Prága 15.35, Budapest 0.0072.60, Belgrád 9.22.50, Bucuresti 2.45, Varsó 0.00086, Bécs 0.0073.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT. (Szeptember 18.) Berlin 123.30, Amsterdam 208.25, Newyork 518, London 2511.50, Páris 24.45, Milánó 21.30, Prága 15.35, Budapest 0.0072.50, Belgrád 9.20, Bucuresti 2.45, Varsó 0.00086, Bécs 0.0073.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Szeptember 18.) Kifizetések: Páris 9.90, Berlin 49.50, London 1014, Newyork 208, Milánó 8.60, Zürich 40.25, Bécs 29.50, Prága 6.18, Váltók: Napoleon 790, arany márka 49.50, leva 1.47, török lira 1.14, angol font 1000, francia frank 10.10, svájci frank 39.50, olasz lira 8.50, drachma 3.10, dinár 3.55, dollár 207, lengyel marka 35.50, osztrák korona 29.50, magyar korona 29, cseh korona 6.05.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI. (Szeptember 18.) Belgrád 1267—1275, dinár 1247—1269, Bucuresti 343—345, lej 339—345, Páris francia frank 3366—3400, Bécs osztrák korona 100.21—100.81, Prága 2107—2119, cseh korona 2097—2119, Zürich svájci frank 13.745—13.855, Newyork dollár 71.180—71.610.

= Piaci árak. A zsidó ünnepekre való tekintettel, élénk forgalom volt

a mai hetipiacon. A reggeli órákban három lej volt a tojás darabja, míg délig leszállt 2.50 lejre. Mai árak: burgonya 3—4 lej, bab 10 lej, vaj 140—150 lej kilogramja, paprika 3 darab 2 lej, dió 18 lej, tejfel 30 lej, tej 7—8 lej, keltaposzta 3 lej, tök 4 lej, tojás 2.50—3 lej darabja. A gabonapiac árai: buza 875—890 lej, kukorica 540—560 lej, zab 560 lej, árpa 620—640 lej métermázsánként.

MULATSÁG.

— A „Wacker” német sportegyesület Aradon, vasárnap, szept. 20-án d. u. 3 órai kezdettel rendezti szüreti mulatságát, szépségversennyel és reggelig tartó táncal egybekötve a Szablóczkyne (ezelőtt Werkmeister) féle vendéglőben.

tisztelettel értesíti Arad város és vidéke közönségét, hogy az összes Szil-Plüschök, Caracilók, Eiberettek és Krümorek, telikabát posztók, férfi szövetek, bélés és női szövetek raktárra érkeztek.

Tenyészállatokat

vásárol Aradmegye.

Kétmillió állam hitelt adott a kormány.

(Saját tudósítónktól.) Az aradmegyei állattenyésztési bizottság ülést tartott, amelyen Sós Jenő megyei főállatorvos elnököt, de résztvett rajta dr. Turturica temesvári állategészségügyi felügyelő és Boneu Vazul megyei főjegyző is. A bizottság tagjai, — az összes aradmegyei állatorvosok, — helyeslően vették tudomásul a főállatorvos bejelentését, amely szerint a kormány két millió lejes hitelt szavazott meg Aradmegye számára tenyészállatok beszerzésére. A két millió lejből a temesvári kiállításon fognak tenyészállatokat beszerezni és azokat azoknak az aradmegyei községeknek adják el, melyeknek szükségük van apaállatokra. A bikák árát azután a községek anyagi viszonyaihoz mérten kell megfizetni. A kevésbé módos községek négyszeri felesztendő részletben, a jobb vagyoni viszonyok között levő községek pedig kétszeri hat hónapos részletben fizetnek. A temesvári állatköltést október 3-án, 4-én és 5-én tartják meg és azon Aradmegye egy külön bizottsága fog résztvenni, amelyet most állítanak össze.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judejului.

NYILTTÉR.

F. rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Buttinger Antal, Teréz, Ádám és Anna mint gyermekei, a saját, ugyisint az alulírottak nevében, is mélyeséges fájdalomtól megtörve, de a Mindenható szentséges akaratában való megnyugvással, szomorodott szívvel tudatják, hogy az önfeláldozó jó édesanya, illetve nagynya, anyós és rokon

Özv. Buttinger Antalnén

szül. Eberwein Katalin,

folyó évi szeptember hó 17-én, esteli háromnegyed 10 órakor, áldásos életének 69-ik évében, hosszas szenvedés után visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Felejtethetetlen drága halottunk földi maradványait folyó évi szeptember hó 19-én délután fél 6 órakor fogjuk Aradon, a Str. Caragiale (Csiky Gergely-ucca) 10. sz. gyászházba, előzőleg a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint eszközölt beszentelés után, a helybeli felső temetőben levő családi sírkertünkben örökös nyugovó helyére elhelyezni.

Az engesztelő szent-mise áldozat a megboldogult lelki üdvéért, a Sántana-i (Ujszentannai) róm. kath. plébánia templomban fog az egek Urának bemutatni.

Tied a nyugalom, micnk a fájdalom!

Arad, 1925. szeptember 18-án.
Buttinger Ádámné szül. Kalli Agnes, menyje. Buttinger Teréz, Buttinger Iluci, Buttinger Anti, Buttinger Agnes, Buttinger Rózsika, Buttinger Nusi, Buttinger Ádám, Buttinger Bözsike, Buttinger Pistuka, unokái. Ugyisint a többi rokonság és jóismerősök nevében is. 336

„Joan Limbeck si Ful” Arad. Fabrici de costururi de metal si intreprinderi de inmortantari, Plata Avram Iancu (Szabadság-ter) 22 Színház-épület.

MA, szombaton este nagy dísznótóros vacsora

a „KISPIPA” vendéglőben Aradon, a Fehérlélel (Gyár) és Minervai (Ilona) uccák sarkán.

Kittűnő hegyaljai borok. — Kenta Jóhanna cigányzenekara játszik. — Reggel 8 óráig nyitva. 5646

Borbélyüzlet

két helyiséggel, nagy forgalommal és lakással, olcsón eladó. Megbízott Györffy Mures- Irókja Arad, Str. Unirel (Fábian u.)

Kétszobás

parkettás irodahelyiség a teliszin ház közvetlen közelében kiadó. Bővebbet Györffy Mures- Irókja Arad, Strada Unirel (Fábian uccá)

TEKINTSE MEG

ARAD, STR. CONSISTORUL (Batthyány-ucca) 12. szám alatt levő dusan felszerelt bizományi raktár.

„RENAISSANCE”

ARAD, Strada Bratianu No. 2.

(Weltzer J.-u.) Minorita-palota.

Őszi árjegyzéke:

Szövetárak:

140 cm. Tiszta gyapjú női angol kabatszövet... L. 590.—
 140 cm. Tiszta gyapjú costum szövet divatszövet... L. 625.—
 140 cm. Dubl kabatszövet... L. 540.— 690.—
 140 cm. Férfi angol öltöny-szövet... L. 475.— 725.—
 Sötétkei női szövet... L. 290.—
 Kockás divatszövetek gyapjú... L. 370.— 490.—
 Női ruhapoztós minden színben... L. 375.—
 Angol Velour kelme... L. 540.—

Selyem és bársony:

100 cm. Velour chiffon selyem bársony... L. 850.—
 100 cm. Tiszta selyem Crep de chen... L. 740.—
 100 cm. Selyem Marocain... L. 385.—
 100 cm. Selyem Brocat bélés... L. 360.— 450.—
 100 cm. Pouplin selyem... L. 255.—
 Gyermekruhábársony... L. 185.—
 Kalapbársony minden színben... L. 190.—
 Cilinder bársony... L. 280.—
 Mintás selyem Marocain... L. 380.—

Divatujdonságok:

Gyönyörű mintás gyapjú kazán... L. 325.—
 Mintás gyapjú „Kantár”... L. 550.—
 100 cm. Francia Rbe-ti mintás... L. 240.—
 Mintás gyapjú barebeud... L. 82.— 176.—
 Pijama kelme... L. 118.—

Futószőnyegek, vásznak, chiffonok, női harisnyák nagy választékban.

APRO HIRDETÉSEK.

Tudatlat az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre 3 lej — heti, vasárnap 4 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 8 lej. — A vastagabb betűvel kiadott hirdetéseket aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig veszzük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadóhirdetést fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szövegét, amelyik tartalmánál fogva érdeklődést kelt, azonnal megváltoztassa, illetve helyesbítse. — Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Alkalmazás.

MECHANIKUS TANONCOK jó fizetéssel és egy kifutó felvétetik. Szegfű Arad, Str. Bratianu 11., főpostával szemben. 5190

HELYI piacon jól bevezetett pálinka-szakmában jártas képviselőt keresünk. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5447

LABORÁNSLEÁNY felvétetik. Gyógyszerár Arad, Str. M. Corvin 1. 5563

PRETÉSGÉZETT fiatallembort gyógyszerészgyakornoknak felveszek. Gyógyszerár Arad, Str. M. Corvin 1. 5564

MUNKAFELÜGYELŐT KERESÜNK azonnali belépésre. Nyugdíjazott mozdonyvezető, vagy géplakatos, ki németül tud, azonnal jelentkezzen. Tetsző osipkeryár Arad, Str. Cantacuzino 6. 5567

Lakás.

NEUMAN-GYÁR mellett új házban kettő szobás lakások kiadó. Ingatlanforgalmazó bank Rt. Arad. Telefon 861. 5545

Vétel és eladás.

LEGOLCSÓBB természetes HOMORODI ásványvizet kapható. Kardos Miklós Arad. 5558

GYÖNYÖRŰ interziás régi szalon, garzon és komplett hálószoba, ebédlő uri szoba és szalonberendezések, smoking öltöny, férfi felöltők, női costum, férfi és női cipők, fotelek, zongorák, cimbalom, hegedű, rézgy, perzsaaszonyok, hintaszék, gyermekkosci, konyha kredenc, irasztalok, utazóbőrönd, széles, tükrös mosdó, női ládák, 4 részes zuhanyzó, tüll store, tükrök, nagy játék medve stb. igen jutányosan eladó. Arad, Str. Consistorului 12. szám (Batthyány-ucca) I. e., jobb. 1000

FRISS borszéki, előpataki, homorodai és külföldi ásványvizek érkeztek. Kardos Miklós Arad. 5558

ANTIK ÉS MODERN butorokat, különböző antik tárgyakat, szőrmé árakat, dísz tárgyakat, szőnyeget, fehér és ruhament, háztartási cikkeket, stb. bizonyba veszek. Arad, Str. Consistorului 13. (vált Batthyány-ucca), I. em., jobb. 1000

KITÜNŐ minőségű MÁLNASZÖRÖP kapható. Kardos Miklós Arad. 5558

EZÜSTÖT, ékszert, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban veszünk. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2601

NAGY és víztartányokat veszünk. Ajánlatokat „Vízartány” jellegre Rudolf Mosse Arad kéri. 10272

MACULATURA PAPIR 5 kg-os osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában. 500

Ingatlan.

HÁROM SZOBÁS magánház a külvárosban gardálkodásra alkalmas, kedvező feltételek mellett bérbeadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5552

Üzletek.

EGY jóforgalmu hentes-mészáros üzlet a belvárosban eladó, esetleg elfoglalható lakással és műhelyvel. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5504

EGY száraz nagy pince bornak, vagy raktárnak kiadó. Arad, Strada E. Radu (Magyar-u.) 3. 5551

MŰHELY vagy raktárhelyiség kiadó. Arad, Str. Tribunal Dobra 18. sz. 5549

Ellátás.

BUTOROZOTT szoba teljes ellátással uri családnál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5548

LIHTWITZ

LIQUEURS

Nem kerül 4 lejbe az „Aradi Közlöny” egyes száma csak 2 lej 80 baniba, ha előfizet

VEGYEN MUZSAY-nál

Aradon színházszal szemben

Férfi öltöny, őszi-téli Lej 1950 —
Őszi-téli felöltő (tiszt gyapjú) ... „ 1950 —
Double raglán vagy ulster mind. szín. „ 2500 —
Gummi kabát ... „ 960 —
Fregoli őszi kabát minden színben „ 2600 —
Bőr kabát (szörme bélése és gallér) „ 4600 —

Winpassingi és Hannoveri gummi kabát különlegességek.

Kétszobás és ötszobás

lakások kiadó, jömenetelű vendéglők lakással eladó. Cím: „FORTUNA” irodában Arad, Str. Consistorului (Batthyány-ucca) 31. sz.

„FORTUNA” irodában Arad, Str. Consistorului (Batthyány-ucca) 31. sz.

Dr. BIASINI

specialis szívrovos,

a bécsi poliklinika v. nagyszabású

gyógykezelő szívrovosát. Honorarium eredmény: az képest. — Rendel 8-tól este 8-ig.

Cím: Hotel Berlin Arad, Indóházzal szemben. 5534

Sarokház,

üzlethelyiségnek is alkalmas, három szoba, konyha, azonnal elfoglalható lakással, a belvárosban, eladó. — Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5523

No. 127/1925.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Subseminatul executor aduce la cunoștință generală, că în cauza lui Szoldan Elisaveta repr. prin Dr. Martin Goldzieher pentru 7200 lei și ace. în urma deciziei judecătorești de ocol din Chișineu sub. No. 3043/1925. măsura de cale execuțională de esc. la 31 Iulie 1925 cuprinse și în preț: 9000 lei coaluște și anunce: 1 vacă, 1 vitel de bou și pârumb se vinde prin licitație publică care se va ține în Jarmata-Neagra la 21 Sept. 1925 p. m. la ora 11.

Chișineu, la 1 Sept. 1925.

5545

BALASSA.

exec. judecătorească.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs

Valódi angol szöveg
legolcsóbb beszerzési forrása!
Mindennemű bélése árak, szabó kellékek
állandó nagy raktára
BRITISH IMPORT
Arad, Bulv. Regina Maria 9. (Uj Neuman-ház.)

Feltűnő alkalmi ház eladások!

Str. Marasesti, volt Kossuth-ucca közelében nagyon szép földszintes ház 5 szobás elfoglalható lakással, két kisebb lakással, az egész ház alatt pincével, 550.000 lejért. — Piațer közelében földszintes ház, 4 szobás elfoglalható lakással, vízvezetékkel, 370.000 lejért. — Villaseru ujonnan épült ház 3 szobás, fürdőszobás elfoglalható lakással 460.000 lejért. — Wesseliényi-uccában 7 lakásos bérház fél holdas kerttel 470.000 lejért. — Kiss Ernő-uccában bérház 850.000 lejért. — Deák Ferenc-ucca közelében teljesen jókarban lévő emeletes bérház nagy telekkel 900.000 lejért. — Lipót-uccában földszintes ház elfoglalható lakással, vízvezetékkel 350.000 lejért. — A város összes részében gazdálkodásra alkalmas és kertes házak, mind elfoglalható 3-5 szobás lakásokkal eladó. Értékezni lehet 18566

Házaz irodájában Arad, Strada Eminescu (vált Deák Ferenc-ucca) 12. sz.

Legmodernebb öltönyöket és fazonokat

kifogástalanul készít jutányos árban 5526

Hampel és Angerer

ARAD, Str. Marasesti 2. (Kossuth- és Batthyány-u.) sarok.

Emeletes

háromlakásos bérház a Deák Ferenc-ucca végén, átvehető 4 szoba, fürdő, cselekedszobás emeleti lakással, 1 millió lejért eladó. — Megbizott:

Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben.

Vasárter

közelében, keramitos uccához közel fekvő magánház, azonnal átvehető 2 szoba, konyha, nyári-konyhas lakással, szerkesztő, udvar, gyümölcsös kerttel, 190.000 lejért eladó. Kizárólagos megbizott:

Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben.

Bádógos és

vízvezetési munkákat, átfedést, tetőfestést és javítását felelősség mellett vállalja

Marik István

bádógos és vízvezeték szerelő

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 37.

Bérbeadó

az aradi határban, Dobró Jenő tulajdonát képező 47 katasztrális hold föld területével együtt. Érdeklődők forduljanak

Radován Milivojhoz

Aradon, Str. Fabricel 28. sz. alatt.

Megérkeztek

az összes őszi és téli árak, szövegek, flanelok, vásznak nagy választékban. Női és férfi harisnyák, kesztyűk, olesó árakban. Női fehér harisnya 95 lej, fűtől harisnya 100 lej. Goldstein Lajos divatruházában

Arad, Strada Bratianu (Eminescu palota) 5550

Kisebb nagyobb házhelyek

a Str. Fabrica 27., 29. sz. (rég. szám 7.) alatt eladó.

Bővebbet: Kalász János bűrzületében,

Arad, Piata Avram Iancu No. 3.

8590

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavidálat

Szülők figyelmébe!

Izr. Leányintézet felvesz még bennlakó tanulókat. Kitűnő ellátás, szigorú felügyelet, szak-szerű oktatás, idegen nyelvek és zongora. Magántanulók is felvételt. Prospektus kérésre: Izr. Leányintézet Arad, Str. Alex. Gavra No. 19. (Csernovits P-ucca). 4815

MOTOREKE

„Fordson”

azonnal szállítható raktárunkról Kovács Soma és Tsa. Arad.

A legújabb

külföldi szabású módosított szerinti készítem a legdivatosabb ruhákat, kosztümöket és felsőkabátokat.

Szilvay János Arad,

Str. Mărășesti 47. (Kossuth-ucca.)

